

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 15.

Dreschdeenâ, tannî 10. (22.) Aprili.

1868.

Latweeschu Awises libdf ar fawem veelikkumcem maifa **1 rabti sdr.** par gaddu. Kas us sawu wahrdi apstellers 24 effemularis, wehl weenu dabbus slabt parwetti. Ja-astelle: **Zelgawâ** Latw. awtschu namimâ pee **Zanischewski**; — **Mihgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un webnera celas slabt, pee sw. **Jahna** basnizas jaunala mahytaja **Mueller** un pee **Dr. Buchhols**, leela **Alexander-cela** Nr. 18. — **Wissi** mahytaji, **Stohmeisteri**, **vagasta** walbitaji, **scribweel** un **zittl** tautas draugi teel luhgti, lai lofftajsem apgahda to apstellerschenu. — **Redaktora** adreffe irr: „**Pastor Bierhoff**, **Schloß pr. Riga.**“

Mahtitajis: Politikas pabrskats. Daischadas sinnas. Leischufemme. Lehrschana. Padohns senturreem. Dahnwas preeksch baddageetseem. Awitante. Wisjaunabas sinnas. Albitas. Studinaschanas.

Politikas pabrskats.

Kreemu awises raksta.

Turklaht laupischanas tur tik gouschi wairojahs, la laupitajus sahlis teefacht zaur karra-teesu. Arri ta walloda no pahrohbeschahm bij atnahkufe pee mums, la zitreisigajs Baltisku guberniju generalgubernators, graf **Schumalow**, kas taggad pee pascha **Keisara** stahw par polizejas ministeri, tikfchoht aifsuhthits us **Parisi** par **Kreemu** **Keisara** suhtrittu, **Budbergam** weeta; bet schi tik effoht bijuse neeka walloda un nekahda taifniba. — **Seemet-Wahzsemmes** **sabeedrotu walstju** parlamentam **Bismarck** taggad preeksch apstiprinafchanas preekscha zehlis no sabeedrotu waldineeku puffes weenu jaunu likkumu, kas rahda, la tee **tantini**, kas iscet no **Wahzsemmes** us **Ameriku** tur pawissam us dsihwi apmestees, buhtu jafarga un ja-aistahw, ka winni gohdam tiktu pahwesti par juhru us **Ameriku**, un ka winni sawu wesselibu un dsihwibu nepasphletu zaur aifweddeju nenokohpshanu waj mantaskahribu un zeetsirdibu. **Austrijas** tautas-weetneeku nams un lungu nams weena

prahta ar sawu **keisara** ministereem arween' wehl stipri pehz ta dsenuahs, meeru un brijwibu gahdaht zaur to, la wisscem pawalstneekcem weenadas rektes dohd, ka lai katrs pehz sawas tizzibas warretu dsihwoht; bet 14 erzbiskapi un biskapi, kas peederer pee ta lungu namima, pawissam wairs lungu namimâ negribb sehdeht, talabb' ka ir tee lungi winnu padohmam nepadohdahs un teem jauneem fshoklas un laulibas likkumcem nerunna pretti. Kad nu schee jaunee likkumi, ka jau winnureis rakstiju, tik tahl gattowi, ka tik pascham **keisarim** wehl saws wahrdi japaraksta appakscha, tad schee 14 basnizas lungi ministereem weenu grahmatu rakstijufchi, stahstidami, ka negribboht kizzeht, ka patte waldiba gribboht apgahst likkumus un **Reemeru-kattolu** basnizas brijwibu. **Ministere** preekschneeks atbildejis, ka waldiba likkumus gan nebuschoht pahrlahpt, bet arri zitteem nebuschoht wehleht waldibas spehkan prettituretees; **Austrijas** jaunajs gruntslikkums par to gahdashoht, ka tizzibas un basnizas leetas notikfchoht aistiktas; bet wairahf ministeris taggad teem 14 biskapeem newarroht un negribboht aibildeht u tabm leetahm, ko schee lungi winnam rakstijufchi. Teel stahstihits, ka pats pahwestis un winna pirmajs padohmadewejs, **kardinals Antonelli** taggad labbi effoht atsinufchi, ka **Austrija** tahs leetas wairs ta newarroht palikt, ka pa wezzam bijufchas, un talabb' pahwestis, lai gan wehl prettirunna, tak beidssoht buschoht norimtees un arri meera dohtees par to, ka tas konfordats teel nozeltis un ka us preekschu **Austrija** **Reemeru-kattolcem** nebus labbala taifniba eeksch laizigahm leetahm, ne ka zittu tizzibu un basnizu lohzeekcem. Ar preeku dsirdam, ka **keisars**

Franz Josef taggad fakhoht labbaqu praktu turreht pret to erzherzogn Heinrich. Fas to birgera meitinu apnehmis par seewu. Heinricham jau effoht attal atwehlehts, ka ar jawu laulatu draugu drihtst dshwoht fawâ wezzâ pilli. **Galantes** parlaments nu gan ar 330 pret 270 balshim atmettis ministeru padohmu par Irlandi un fahjis krist us Gladstones pussi; bet wisseem par brihnumu ministeris Disraeli tomehr nedi no ammata atkabhjabs, nedi tohs tautas-weetneekus aissuhtha us mahjahm. Galantes awises raksta: tas lihds schim wehl ne-effoht dsirdehts, ka ministeri paleet fawâ weetâ, kad parlamenta leelaka pufse winnu padohmam preitim irr. Hedsesim, ka ees tablahl. **Frantschu** parlamenta nu pat tee tautas-weetneeki, fas lihds schim tik danzoja ka ministeri swilpoja, ar makti greibb sinnaht, kalabb' kaxra lectu ministeris toggad praffoht tik neschehligi leelu naudu (613 millj.) tik preeksch kaxra lectahm ween un kalabb' taggad rihlojoht tik pahleezigu armiju; taf ministeri fakhoht, ka karsch ne-effoht galdams, talabb' tautas weetneeki newarroht saprast, fo darri schoht ar tik dauds saldateem; eet tam kaxraministerim wirsâ, lai jel weenreis' issakhoht skaidru taisnibu: waj winsch us kaxru dohmajoht, waj nê; tad parlaments sinnafschoht, waj tahdu leelu naudas gabbalu warr atwehleht preeksch kaxra lectahm waj nê. Tuluhsê un Klamefih (Clamecy) laudis attal bijuschi nemeerigi par to milihfschu nemfschanu. **Belgijas** ohglu bedrês wehl ihsti nau meers. Ir isnahjis, ka weenâ weetâ tee nabaga kalna razzeji no slihteem laudihm us dumpi bij skubbinati zaur naudu; 700 franki tur tikfuschî idalliti, un tee kalna razzeji, kam masahl naudas eegrubhs ne ka zitteem, to lectu issazzijschi pee teefas. Weenam gohdigam inshenehram, Lambert wahrda, zaur prahstigu ruinaschanu un padohmu isdeweess dauds kalna razzejus pee ta peedabbuht, ka attal strahda. **Schweizê** eelsch Genes atri tee darba laudis bijuschi nemeerigi, bet weenam prahstigam teefas fungam ir tur isdeweess meeru gabdaht stary fabrikanteem un strahdneekem, salihkuschî ta, ka us preekschu tik 11 stundas par deenu fabrikêds jastrahda un ka darba alga tiks uszelta ar 10% augstaka. **Portugallê** arween' wehl leels truhkums zaur to, ka pehrn mas fo plahwuschî, un laudis bihstahs, ka ir schogadd tur masi fas isangs, jo wehl nekahds lectus schogadd' tur nau bijis. **Seemel-Amerikas brihwalstis** nu jau wiffi gaida, ka Johnsons no ammata tiks nozeltis. Ja ta pateesi notiks, tad pehz walsts likkumeem, tam wihram, fas pehz wiina pirmajs, jastahw winnam weetâ lihds 4. Merzâ 1869; jo tad attal jauni iswehlehts presidents usnems ammatu. Tam wihram, kam nu us to weenu gaddu peenahlahs stahweht presidentes weetâ, irr wahrda Wade. Daudsi schim jau kriht klah, lai winneem apsohla kahdu weetu waj ammatu pee teefahm. Bet Wade atbildejis, ka winsch neubht wehl nedohmajoht us jaunu teefas fungu zelschanu, us to winnam pehz' wehl buhschoht laika deewegam.

Dafchadas firmas.

No Londones. Pehr' no Afrikas atmahza ta sinna, ka tas duhschigajs missionars Livingstone, — fas pa dsilku Afriku reisodams, kur neweens balts zilweks wehl nau bijis, to semmi, tahs uppes un tohs laudis ihm. k.e. ka lai weenreis' dabbutu sinnaht, fas un ka ihsti tur irr, — no paganeem effoht nokauts. Bet nu wisseem par preeku pats Livingstone no Zanzibares grahmatas atlaidis us Londoni, ka sweiks weffels taggad freidsahs us mahjahm un ka winsch jawu grubtu zeku neubht wolti nau nostagajs, bet usgahjis dauds jaunâs leetas un sinnafschanas.

Widsemmes gubernijas waldiba us tahs kummissiones usaizinaschanu, fas irr par Widsemmes semneku lectahm, tanni 18. Merzâ sch. g. isfluddinajuse, augsta Baltisku guberniju generalgubernatora kunga usbildefschanai par peepildischanu:

1) ka tee tahdi klausibas kuntrakti un jauktee kuntrakti, — kam pehz Widsemmes gubernijas waldibas patentes no 14. Mai 1865 Nr. 54 jabeidsahs us Zurgeem 1868, — ja-usluhko par tahdeem kuntrakteem, fas pehz likkumeem irr „no tezzeju schi“ (pabeigiti), un ka schee kuntrakti talabb' kriht appafsch teem, tanni 22. Mai 1865 Wisaugstaki apstipriateem atlihdsinaschanas preekschrakteem;

2) ka teem tahdeem rentneekem, fas us iwentetaja peeprafsischanu gan preekschrafsita wihse atbildejuschî, bet par teem jauneem rentes-nolikkumeem newarrejuschî salihkt, — talabb' peenahlahs schahdas atlihdsinaschanas, pehz atlihdsinaschanu preekschrafsiteem maksajamas:

a) teem tahdeem klausibas-semmes rentneekem, fas jawas rentes-weetas turrejuschi us klausibas-kuntrakteem, jadabbu atlihdsinaschana tik leela, zil rentes-naudas par gaddu winni bij sohljuschi maksah,

b) teem tahdeem klausibas-semmes rentneekem, fas jawas rentes-weetas turrejuschi us tahdeem jaukteem kuntrakteem, kur tee klausibas darbi bij aprehlinati us naudu, — (skatt. semneku likk. no 1860. gadda, § 186), — ja schee darbi masahl bij wehrti ne ka wiffas rentes-naudas pufse: — no mahjahm iseihoht jadabbu par atlihdsinaschanu triheris' tik dauds, zil ta no isrentetaja peeprafsita naudas rente irr leelaka par wisseem teem lihdschinnigeem, pehz tafes us naudu isrehkinateem darbeem un naudas maksaschanahm, —

z) teem tahdeem klausibas-semmes rentneekem, fas jawas rentes-weetas turrejuschi us tahdeem jaukteem kuntrakteem, kur tee klausibas darbi nebij aprehlinati us naudu, jeb kur tee darbi nebij masahl wehrti ne ka wiffas rentes-naudas pufse, no mahjahm iseihoht jadabbu atlihdsinaschana tik leela, zil rentes-naudas par gaddu winni bij sohljuschi maksah. —

Us Baltisku guberniju generalgubernatora kunga rakstischanu, basnijas teefas mahzitajeem usdewuschas, lai basnijas isfluddina:

ka ta kunga un Keisara gohdibai patizis nolikt: ka no 1. Januara sch. g. eefakhoht teem semneekem par latru, pee winneem eefohrteletu un no winneem ap-

fohytu saldatu arri jadabbu 2⁷/₈ kap. pawalga naudas par deenu jeb 83¹/₈ kap. par mehnefi wehl bes ta no-spreesta maies ussuarra; bet ka schis preefschrafts til sawadi us scho gaddu spehka zelts, un ka beidscht eelsch tahm leezibahm, kas no pagastu pusses par kaxra-pulku peeklahjigu istureschanohs ja-isdohd, arri tas japeeminn, ka tee pagasti to winneem peenastamu pawalga nandu pilnigi dabbujuschy.

Zelgawas Leeluppé leddus tanni 27. Merzâ jau igahjis, uhdens til us ihfu laiku bij sazeblees labbi augstâ tanni 28. Merzâ, tad tanni 29. bij stipri wehisch un sneegs; tonni 30. uhdens stipri atritta, lai gan wehl til sems nau zil waffarâ. Warram zerreht, ka scho pawassar' nefahdas uhdens breefmas un pluddu bailes wairs nau gaidamas.

G. V.

No **Allaschu** draudses. Badda laiki mums usbruhfuschy ar leelu spehku. Kas tur neruhpefces, ar sawu padohmu un nahadsibu peepalihdscht. lai baddazeeteji atkal attiktu no sawahm behdahm? Jau Awises preeka-wehstus baggatigi peeneff: Kristus tauschu starpâ nau neweena mallina, fur netaisitohs behdu-tandihm palihgâ eet. Tomehr pee ta pascha publiua, kas wisseem pee rohkâs, schahdi tahdi padohmi; — fairs nemmahs, ka patâ nodohmajis to lectu peemest pee labba galla. Bet newarram leegtees, par daschadeem padohmeem buhs tikpat zits wairak zeenijams par zittu — un ihpach tas buhs tas labbakajs, kas ne weenam ne ohtram, ne dewejam, ne nehmejam, par gruhti nedarr, — fur katram saws labbums teef un tikpat preezigs dewejs ka preezigs nehmejs Deewam rahdahs mihsch. Awischi nu kriht, muhs pamahzibt par tahdeem padohmeem, lai baddazeetejeem tiktu preezigi deweji, — dahwanas baggatas.

Tahdâ sinuâ arri stahstischu par Allaschu draudses ruhpefchanahm. Bij tur preezigi deweji — baggatas dahwanas! — Mehs daudskahet tâ apradduschy, ka bes mahzitaja flubbinaschanahm draudses paschas no sewis mas ween to spehj. Allaschu draudsei tas zittadi isdewahs. Preeks, kad behninsch patâ sawâs kahjâs zel-lahs, — kad lohziusch stahdibis patâ no sawahm fahnehm fahf auglichus laist! — Kad pirmas sinas par Winu-semmes baddazeetejeem muhsu pussê nelaidahs, Allaschu leelskungs tuhdat bij nodohmajis, sawu tauschu starpâ wiffadas mantas salassibt un tahs us lohsehmi list. Was deenu pagahja, — jau swehtigs krahjums peenefts! Zekats, kam ween mas atliklahs, sawu padohminu mihtâ prahâ aidewa, — un arri teem, kas fibkas mantas deht kounigi, prahâ schahwahs atraitnes graffitis, kas Deewa schiristê lobti zeenijams. Lohseschanas deena bij klacht, lohses iswilktas, — bet redsi, — turpat atkal par jaunu dahwanas leelunga rohkâs aidohias! Dauds lohneeku bij atstahjuschy sawas mantinas, luhgdamees, lai noliktu us ohtru lohsehchanu. Un bij paschâ laika, — jau sinna atskrehjuse, ka arri Iggauneem badda-laiki uskrittuschy. Atkal nepeetruhla tahdu dwehsehu, kas sudeschehligâ prahâ bij gattawas ohtru reisi lohses pirkt, lai gan schinni lohsehchanâ arri tahdu lohsehu bij, kam nekritta

nefahds winninsch. Bet tomehr nolaihtas azzis un farautas luhpas neredsejahm. Preezigs bij, kam pastalischy tikka, — preezigs, kam bes bisfinahm bij ja-aiseet. Preeziga ta meitina, kam lohse peeneffa behnu-autinus, — buhschoht glabbah sawu laimi us nahkscheem laulibas laikeem, — preezigs arri besbahrdains sehns par bahrdanasi, — nebuhschoht wairs kakkim palaut bahrdun mehli nolaisiht.

Tâ Allaschu leelskungs libds ar sawu leelmahti un saweem behrneem par baddazeetejeem ruhpejahs. Un teefscham tas publiusch, ko pee tahdahm lohsehchanahm apgahdatajam jayublahs, nau wis mas! Wiffas rakstischanas un isrihkschanas dauds deenas aisaemem, kamehr iffatrs pa gohdam teef pee sawas taisnibas un mantas.

Wehl tahs lohsehchanas dohmas nebij nobeigtas, jau tanni paschâ draudse no zittas pusses jo ruhpigakahs rohziuas bij tschallas, baddazeetejeem maies-reizianu sagahdaht. Allaschu draudses jaunajs skohlmeisteris bij nodohmajis, ar dseedaschanu us balfschm Deewa-nammâ wehl weenu reisi tai paschâ draudsitei atwert firdis un rohziuas baddazeetejeem par labbu. Lai gan no pirma galla tâ ka bailigs rahdijahs, sawas dohmas arri ispildiht, — tomehr tizzu, ka nu wairs nenoschehlo sawu padarritu leelu publiuu. Draudse un wiffi klauwitaji winnam sprauduschy firznigas pateizibas par gohda algu. Un bij arridjan ohtra swehtdeena preefsch leeldeenahm Allaschâs un Allasch-neekem gauichi jauka deenina! Pirma leelaka dseedaschana us balfschm, kas muhsu pussê tappâ dsirdeta! Lai dohtu Deews, ka Allaschu jaunajam skohlas weddejam arri buhtu isdewees, muhsu draudses us tahdahm pirmahm dseedaschanas pehdahm uswest, — ka lai dauds tahdu deeninu tai pirmai pakkal freigtohs.

Ta dseedaschana bij nolikta us pulksten tschetreem pehz pusdeenas. Kad pulksten diwâs dabbuju Allaschâs nobraukt, jau laudis taisijahs no mallu mallineem speestees pee sawa Deewa namma, kam to deen' eelschpuffê sawahds apgehrbs spihdeja. Lai gan melnas gaweun-laika drehbes bij redsamas un lohgi tumfchi aisklahti, tad tomehr sallas eglites un gaischas swezzites, — par basnijas gangeem un seenahm kupli fastahditas, — studdinaja, ka kristibis zilweks arri melnâs drehbes tomehr bes sallahs, gaischahs zerribas nau atstahs. Altara lohri bij fataisita dieedatajeem pa-augsta weetina; krohna-lukturis winneem baggatigi sawus gaischus spihdeklus laida. Bet altara greeftâs stahweja ar ugguns-leefmahm apgaismoti tee wahrdi, kas norahdija, kahdâ sinuâ ta stundina swehtijama: „Deewam gohdê, — zilwekem labs prahs.“ Deewa nammâ eegahjis, es firdi biju tâ ka swehtumâ sagrahts. „Zil jaukas ir sawas mahjas-weetas, at kungs Zebâdt!“ — Muhsu Allaschneekem sinams un pee tahdahm leetahm gauichi mudrigs un fapratigis tehws ne-apnizzis, nepeckuffis ar smalku rohku bij apgahdajis wiffu pufschofchanu. Deews lai winnam publiuu atmakfa! — Driht pehz pulksten tschetreem ihfas ehrgelufpehles peewedda to fenn un karsti fagaaiditu stundinu. Kahdi mahzitaja wahrdi to paschu ussahza, — un nu ta

dheedaschana zehlahs, kas wisseem klaufitajeem firdis fanehma, 10 dseemās, — gan Wahzu gan Latweeschu wallodā pamischam dseedatās, — un par wissu to publi gan neweens ne-atraddahs, kam preeks no azzihm neubhtu spihdejis, ka to stundim dabbusis peedfihwoht. Un bij arri tahdu, kas no tablenes, kà no Zehfu pusses nahlfchi, tomehr to tahlu zellu nenoscheloja, bet ar preeka pilnu firdi un firsniagam teifschanahm atkal mahjās dewahs.

„Dohdat, — preezigis dewejis Deewam mihsch!“
Bij preezigi dewejis, dahwanas tadeht arri baggatas! Pateifschanas teem, kas ar sawahm ruhpefchanahm Allaschneekeem sagahdaja preezigus dewejus, — baddazeetejeem baggatas dahwanas! —
R. Walter.

No Grobines. Zeenigs prahwesta tehws!

Muhfu Latweeschu awises nefad til behdigas sinas nau neffuschas par laudihm, kas trubkumu zeesch un baddā mirst, ne kà schinni gaddā. Ak! neweens, kam mal' zilweku mihlestibas firdi, bes affarahm newar dsirdeht, ka winnam brahli tahdas mohlas zeesch, un beidsoht breefmitigi nahwei par laupijumu friht. Bet tatschu starp tahdahm skumjahm mums ar wehl dasch preeka starvinsch firdi eespihd: kad dsirdam, ka dauds rohuahs, kam firdis tuwaku mihlestiba mahjo, un kas steidsahs naba-geem palihgā nahlt. Tà ar Mahtru pagasta faimneeki — (lai gan paschi ar gruhtu firdi us nahkamahm deenahm skattahs, un dasch sawu krahjumu uslublodams, fakka „kas tas preeksch til daudseem!“) — sawas firdis nau apzeetinajuschu preeksch teem, kas paschā behdu dsiklumā nogrimmuschu, un atwehlejuschi katram faimneekam no magasihnes 1 puhru ausu isnemt un pahrdohht, lai to naudu warretu aissuhtht teem, kas badda mohlas zeesch. Tohs 36 rubl. 70 kop., kas tà eenahza, es Zums zeenigs prahwesta tehws, ar to luhgschanu peesuhhtu, pussi no tahs nodohht preeksch Pinneem, pussi preeksch Zggau-neem. Bet mehse, kas no wisleelakahm behdahm glahbii zaur Jesus Kristus affinim, weenas meefas lohzeeki effam, flubbinasim zits zittu pee palihdseschanas, un dohsim zil spehdami; jo, ja kahdam schihs pasaules mantas, un tas reds sawu brahli trubkumu zeescham — bet aisslehd's sawu firdi; kà paleek ta Deewa mihlestiba eelsch ta? Un apustulis Johkabs fakka 2, 13.: „Tam, kas apschelofschanu nau parahdijis, usees fohdiba tapat bes wiffas apschelofschanas.“

Zahsu padewigs behrns

Jannis Duhzmann,
Mahtru pagasta wezzakajs.

Ar firdspreeku un pateizibu scho luhgschanu lihds ar to mihlestibas dahwanu esmu pretti nehmis un no tahs naudas, kas ar zittahm dahwanahm no Mahtru pagasta 40 rubl. istaisa, esmu nosuhthijs 20 rubl. preeksch Pinneem us Mihgu un 20 rubl. preeksch Zggau-neem us Zegawu pee Mitterschaftes komitejas. Lai Deews teem gohdigeem dewejeem to simtkahrhrtigi atmakja, bet lai ta Kunga wahrds: „pee ta nomannihse, ka effeet manni mahzelli, ja Zums mihlestiba irr juhfu starpā,“ un: „weenu pree-

zigu deweju Deews eemihl.“ dauds dwehseles mohdina teem baddazeetejeem ar Samaritera mihlestibu palihgā nahlt. Grobines mahz., prahweste v. d. Launig.

Leischusemme.

(Baltiski mehneschraksti, Juli 1866.)

Za schoreis lassitajeem par Leischeem gribbu teilt, ta gan drihktu zerreht, ka schi sinna patiks Latweescheem. Jo Leischi un Latweeschi irr brahli, Leitis irr tas wezzakajs brahli, Latweetis tas jaunakajs. Leischi appaksch Pohlu kungeem dsihwojuschi un peederr pee Keemeru-kattolu tizzibas. Latweeschi appaksch Wahzu kungeem dsihwojuschi un peederr pee Swangeliskas Luttera tizzibas. Zaur to tas notizzis, ka jaunakajs brahli, Latweetis, taggad ar wezzako brahli, to Leitit, nemas nau salihdsinajams, prohti Latweetis irr 10 reis skaidraks, turrigaks un gudraks ne kà Leitit. Nabaga Leischi pee ta nau wainigi. Bet ta irr ta waina, ka semm Pohlu kungeem slihta dsihwe un ka tur waitrak gaismas rohdahs, kur Swangelijuma tizziba ne kà tur, kur Kattolu tizziba walda.

Latweeschi paschi to arri sian', ka winni dauds waitrak us preekschu tikluschi ne kà Leischi. Bet kapeh z tas tà effoht, to laikam gan ikkats gaumā wehl nebuhs lizzis.

Latweescheem ta peeminna, ka wiiani Leischeem par brahteem, gan driht issudduši. Tas laikam ta deht nahjis, ka starp Leischeem un Latweescheem agrak leels naidis un karsch waldijis, ko no ta fakkama wahrda warr atflahrst: „Kreewe Leitit waldihse manna tehwa pakschus.“ Echo fakkamo wahrdu nelahdā grahmatā neesmu usgahjis, bet no lauschu muttes esmu nehmis. Schis fakkams wahrds eesihme, ka Leischi agrak weena warrena, karru mihlotaja tauta bijuschu, kas nabaga Latweeschds ar karru eelausches un teem mahjas panehmuschu.

Un teescham! Leischi sawā laikā arri bija weena stipra tauta. Tai bija saws lehninsch jeb leelstis. Teem bija sawi leelkungi, prohti dsimti Leischi. Leischi ar wahrdu faktoht par wiffahm Latweeschu tautahm bija tee stiprakee. Ak, Leischusemme, kur saws spohschums un gohds palizzis? Waj tas nau weens brihnums, ka masa Latweeschu tautina tew til dauds preekschā tezejuschi? Un wis tas zaur to notizzis, ka Pohli tewi pahrwahrejuschi un gaddu simtenus par tewi waldijuschu! Tà tu tumšibā un nabadšibā un wehrdšibā eekrituš! Bet flawehts Deews! muhsu stipra un mihstirdiga keisara Aleksandera II. rohka tewi nu arri saklusi glahbt!

Klauffim nu, ko weens prahta wihrs raksta par Leischusemme un par wiinas eedšiwotajeem. Jo bes Leischeem te wehl dsihwo Pohli, kas Leichus zittohht pahrwahrejuschi, Latweeschi, kas turp aissgahjuschi un Schihdi, kas jau wiffur rohdahs.

Minnetas 4 tautas stipri iischkerrahs zitta no zittahm, til lab' tizzibas, kà eeraschu, kà seijas dehl.

Leitis lihds schim wehl atraddahs behrnu kahrta. Jo arri tautahm irr sawa jauniba un saws wezzums it kà

latram zihwekam. Gruhta garra wahrgoschana Leischeem nelahwa palitt par wihtreem, ilgus gaddu simtenus wiini gulleja tà kà meeçà. Paschulail' Leitis sahlt usmohstees. Ne-eerasta brihwiba, ne-eerasts gaischums winnam azzis apstulbo. Lihds Aleffandera II. laikeem Leischi bij dsimtaudis. Wiini taggad pilnigi wehl nejanda saprast, ka taggad irr brihwi un gruntineeki. Wehrgoschanas laikà Leitis bij eemahziçes melloht un sawu sirdi neweenam nerahdiht. Scho ammatu winsch arri wehl taggad labbi mahlt. Brihweeku tikkumi negattawojahs us reis, bet pamahsthanam.

Pee Kattolu tizzibas Leischi stipri ween turrachs. Wasnizu un preesterus wiini augsti zeeni un teem paklausa us wahedu, ko sinnam's tuhliht negribbu smahdeht.

Bet kas gan man nepatihlt pee Leischeem, tas irr winnu nebehdiba, winnu kuhtriba. Par prohwi: kad Leitim fur ja-eet un apsehts lauks irr preekschà, tad winsch ne-ees wis apfahrt, bet taisni par tihrumu. Par sawu gannamu pulku winsch arri nebehda. Lai lohpi eet kaimina meschà jeb tihrumà, — lai zuktas isroht winna pascha plawu, — kas winnam par to fait? Waj tad tehwi un tehwutehwi nau tàpat darrijujschi? Un taf tehweem maifes deewgan bijis. Un tà tad taggadejs Leitis tàpat strahda un tàpat isturrachs, kà tehwutehwi un nekur apfahrt neskattahs, kà zittur labba' teel strahdahts. Lai tik ween eet kà eedams!

Par zelleem Leischeem arri nelahdas behdas. Leelzells wiini sinnam's gan brugge, tadeht ka waldischana pee ta peespeesch, bet zittus, masakus zells, ihpaschi tohs, kas eet no zeema us zeemu, tohs wiini nemas netaisa. Leitis kà leekahs to tur par swehtu listumu, ka semneekam jamohzahs pa slikteem, bedraineem zelleem, fur wahgeem ritteni un sirgeem kahjas bohjà eet. Pa dascheem Leischu-semmes zelleem braukt teescham irr skunstineeka darbs. Leischi tilti to gohdawahidu „tilts“ nemas nepeln', un kà wiini tur pahri teel, to ihsti newarr saprast. Grahwus wilkt un dambjus taisiht, tas ihstam Leitim ne prahtà nenahlt.

Leischi apgehrbs nau wis nejauks, ihpaschi seeweeschu apgehrbs. Tik ween tas irr nepatihkams eeraddums, ka wiini kahjas aptinn ar luppatahm un pastellehm. Wisjaunakds laikds wiini gan eefahkschi swehtkds ar selkehun un sahbafeem gebrttees. Seeweeschu irr ihsti raibi kleiti un jalkes, turklat balti jeb raibi spihdedami preekschauti, kas deewgan smuffi isskattahs. Galwu winnas aptinn ar raibeem lalkateem. Neretti seewas un meitas few galwas mattus apzehrvj ihfus. Kalku winnas nihlo appuschloht ar pehrsu schnohrehun, pee kruitim winnam ikreis kahda leetina, ko winnas par spehzigu tur, ka no nelaimehm warroht issfargah. Wibreem irr garri swahrki. Leischi seeweeschi irr dauds muddigakas ne kà wihreeschi. Seeweeschi arri gudrakas isskattahs ne kà wihreeschi. Wiltibas winnam netruhst un skaisas meitas un seewas neretti warr redseht.

Leischi labprahlt sohç ar leelu gudribu. Ko tik ween wiini reds, to labbi warr bruhkeht; smahdeht wiini neko

nesmahde. Ar Leiti dauds newarr wis eelaisstees. Kad winnam weenu pirkstu dohd, tad tuhliht panemm wissu rohtu. Ja Leitis ko schinko, ta' ikreis few ko pretti isluhds un ta luhgta leeta katureis dauds wehrtigaka ne kà ta schinkota leeta. Sawus behrnus Leitis usskatta kà pukkes laukà, kas negehrbtas un nemaigatas tomehr jauki seed. Un lai gan behrnini mas ween teel kohpti un audsinati, tad tomehr netruhst skaisu behrninu ar farkaneem waidstineem kà ahbofeem ruddeni. Behrni seemà tàpat gebrbjahs kà wassarà, prohti tik ar krelinu ween. Ar bassahm kahjam wiini breen pa fneegu un winneem par to nefas nekalt. —

(Us preekschu beigums.)

Zehrseschana.

2.

Burbulihst: „Nupat kahds Wentepilneeks no Leepajas pahrbraukdams man teiza, ka Leepajas zellà tomehr pa rettam labbibas wesumam, ko pilsehta eeweddoht, fatizzees; Wentspilli retti jo retti scho gadd' redsoht labbibu eeweddum un pilsehta turwumà jau it nebuht ne-effoht ko weht.“

Bitteneeks: „Tomehr wairahlt gan arri no Leepajas labbibas jeb miltus iswedd, ne kà eewedd . . . Dasch to paschu iswesto nepahrwedd ne mahjà.“

Burb.: „Kà tas saprohtams?“

Bitt.: „Ja leeta bij tà: Kahds arraju wihrs Leepaja nopirzees kulli (man dohmaht 3 puhri) miltu, kas ar fuggi bij atnahkschi. un brauz gar juhmalli us Muzzawas pussi mahjàs. Pahre lihdsenu zellu weegli schlukhdams, wihrs saldi eemeg. Weidsoht tas manna, ka sirgs apstahjees. Wihrs wehl ne pilnigi nepazehlees, neds azzis atwehris, gahsch raudojam weenu smehleenu — bet rau, kas? tas gaisà fittis! No rauda nau wairs ne astes kauls redsams. Waj tad wilki rando apchduschi, jeb tas semmè eegrimmis? Wihrs skattahs un skattahs, un atplehsch azzis platti jo platti; bet sirgs ar rihkeem noht — grohshas tikkai ween palikfuschas. Wihrs nabadsinsch nu skreij aij kahpas turwejas mahjàs, sawu listeni gauht un pehz sawa sirga wazah; bet tikko tas pehz brihtina atnahlt atpalkat pee sawahm ragguhm — ak mannu deeninu! — tè miltu mais arri noht, un scho baltu deenu sirgs un milti, kà uhdeni eekrittuschti.“

Burb.: „Nu, tad tas wihrs gan bijis eedsehrees, ka tà zeeti gullejis?“

Bitt.: „Laikam gan kahdu glahsi baudijis; bet irr nedsehriusam — kad peewahredsis — tà warr notikt.“

Burb.: „Deef irr gan; dasch'reis irr nedsehriusam kreffti iset. Tà mannam zeeminam, ko tè par „Kahrli“ faulschu, us seemas swehtkeem notizzis. Gewehro: Kahrli brandwihnu ne muttè nenemm. Kahdà deenà eenahlt pee Kahrli kahds sweesch kundstasch, kas no kreewu semmes pahrbreddis nu nodohmajis us mahjam reisohlt. Bruhshds, pee Tilsites pilsehta irr wiina dsimtene. Ihs falkoht: Kahrli apnemmahs par 15 dahdereem no

Muzzawas libhs Tilsitei kundsinu pawisinaht, un kundsinusch apfohla zella gallà to maffu atdoht. Laifs auffs; jaunkundsinusch irr plahnì apgehrbts; Kahrli's labfiedigs buhdams, tam dohd beesu mehteli uswilltees — un abbi aibrauz, kad Kahrli's wehl 5 rub. zella naudas kabbatà bij eebahsees. Nobrauz gallà. Tur jaun'lungu gan fenn jau bij gaidijuschì pahrnahkam. Nebij wihrs pehrn'gaddà, tur Pruhfchi ar Mustreescheem turrejabs, kà tam nahzees, fawà saldata deenestà pahrnahzìs. Tadeht to bij gan dsimtenè gaidijuschì; bet ar — rangu. Gan kundsinam bij no fawa tehwa, kas nupat nomirris, branga mahja mantojama; bet ta appaffsch teefahm nolifta tadeht, ka jaunellis nau nahzìs saldatu deenestà. Tahdà wihfè Kahrli's nedabbuja wis fawu wedduma maffu, tohs 15 dahlderus; tam wajadseja ar meeru buht, kad tas — tà falkoht — ar wesselu ahdu no jaun'lunga atschlihrabs — un tomehr Kahrli'm ahda nepalifta wis wessela. Tas tà notifta: Pahrbrauzoht tas gull par nakti kahdà Leifschu pilsehtinà, ko nofauz „Gahrdu.“ Tur wiafch pee schihda schenki eekohrteljahs, fawu behro ehreliti aiflehds stalli un atduffahs, pahrdohmadams fawu launu likteni, ka fawu sirgu isbraukajis par welti, un wehl kloht 5 rub. f. istehrejis. — Bet pee weenas nelaimes rohnahs zitta: Ohtrà rihtà agri Kahrli's eet fawu behro apfohpt; bet stallis atrohdahs — tutfchs. Sirgè ar wisseem rihkeem un ar lammanahm nosagts. Al fawu fuhru likteni! Kahrli'm nu jaunem fawas puddas, tè kloht tas jaun'lungam tappinachts mehtelis, — jaleek us plezzeem un jaeet kahjam 8 juhdes us mahjam. Wehl ar to nau gan. — Kahdu juhdsì no majahm buhdamam, fajetlahs tam aplams puttens; gan Kahrli's zerre safneegt mahjas; — tè wehjsch winnam norauj zeppuri; gan wiafch dsennahs tai paffat pahr druwu un pahr grahwjeem — bet neeki, — tumfà newarr atrast; japaleek ar pliftu galwu un beidscht: jagull pee zeemina par nakti; jo nabadsinusch bija tà nowahdsis un nokuffis, ka ne-spehjis wis mahjas afsneegt. Tà wihram schihè pelnas braukums isgahjis, un Kahrli's tomehr — kà fazziju — brandwihnu ne muttè nenemm.”

Bitt.: „Tas bija wihram nelaimes liktens un pascha labfirdiga ne-apdohmiba, kad swescham zilwekam par dauds istsizz. Ar leelas pelnas fohlischanu dasch swesch nebehneeks daschu labbu peewill. — Tà kahdà frohgà eebrauz schihds, un frohdsineekam, ween'teessigam wihri-nam, kas atgaddahs weens patè mahjà, luhds lai paglabba tam us pahri deenu weenu zeeti noseetu paffi dahrgas konterbandes prezzes; bet lai tam us so prezzi cetap-pina tik un tik naudas. Frohdsineeks istsizz tam willneekam un dohd naidu. Pa-eet pahrs neddelu; schihds ne-nahk. Tad frohdsineeks usgreesch paffi un atrohd eefschà — wezzus maifus un — sirga strampalus . . .“

„Netahlu zittà weetà schee paschi schibdi bij trihs rumma enkurus noliftuschì un us to labbu naidu tappinajuschì. Bet raddees pehz tik weenà enkuri rums, no fur-zas tee blehschi zeenajuschì; turpretti tannis diwòs enkuros raddees — uhdens!“ Chr. Sch—g.

Badohms semturreem.

Nu us wissahdu wihsi, un gandrihs ar wissahm leetahm pasaulè leeleem sohkeem us preekschu gabjust, bet tanni wissu wajadfigakà leetà tà kà apstahjusees. Ta laiziga leeta, kas pasaulè ta leelaka, ta irr maiese, un kad schi nu tà kà us weetas paliftufi, kad jastahw wissahm zittahm leetahm meerà. Winna zaur to us weetas paliftufi, ka tik rekti ween irr kam buhtu ko winnas pahridoht, bet wissu tik melle pirkt.

Wissas pasaulès nauda un mantas, fabrihki un diel-schu zekki, mafchihnes un strahdajami rihki, zilwekeem irr par leelu weeglumu, — bet kad tahs weenas leetas truhkst, — tad tahs zittahs leetas wissas lohpà to weenu leetu ne-afswerr; — tapehz irr lohti derrigi, par winnu apdohmakt, ka ta maiese arri ar leelakeem sohkeem us preekschu warretu eet, tàpat kà tahs zittahs leetas. — To meh's jau sinnam, ka zilweku skaitlis pasaulè gadè no gadda wairojahs, un zaur to tee zilweki arri pawairo fawus lohpus, kas arri bes fawas maieses ne-istees; un tà nu isnahk dauds to, kas us maissi gaida, wairahk un ar ween wairahk. — Tapehz arri peeslahjahs, gadè no gadda pehz maieses audsinafchanas dsihtees. Ta lehtaka sapraschana irr schi: newaijag' feht tik dauds linnus, kà taggad schinnis gaddòs tee semmes laudis Widsemme, Kursemme un Leischòs sehjuschi. Dasch gan afsazih's: nu fur tad to naidu nems, ko renti maffah? Bet tahdam atbildu: nu fur tad tu taggad to naidu nemm' ko maissi pirkt? — Aprehlini tik labbi, zil tew pee linneem wajag maieses ehst; un zil gruhti pee winneem strahdaht un laiku trihs reis tik ilgi nokaweht, ne kà pee labbibas. Lai mehgina pirkt, ne ween tohs grandus, bet arri falmus un pellowas, un wissu to pahraho pahriktu, kas pee linneem wairahk irr istehrehts, tad redsehs, ka ne kas no linnu naudas ne-atlifs, bet wehl peetruhks. Nu fur tad wehl tà semmes noleefinafchana, kas paleek wahja us gaddu gaddeem, waj tad ar spalteem laufu fuhdosì? Kas wehl us preekschu tik dauds linnus seh's, tas patè atraddihs pehz laika, ka buhs peewihlees!

Sinnams us weena, diwi gaddeem tee linni leekahs tà ka par pelnu buhtu, bet us ilgeem gaddeem winni ta-weem laufkeem un tew pascham par paspehli; tas irr tik-pat kà braukt, bet ne-aprehkinaht, ko sirgus un leetas noplehsh. Tapehz wissus semturrens un arrajus us to gribbu paslubbinahk, labbibu wairahk feht, un linnus weenu treschdaku masahk feht, ne kà libdi schim fehti, prohti tà: kas 3 puhri ir sehjis, tas lai tik sehj 2 puhri, un kad wissas tannis peewinnetàs gubernijas tà darrih's, tad redietu, ka to paschu naidu par tahm 2 dallahm dabbutu, ko taggad par wissahm 3 dallahm dabbutu; un ta labbiba, kas tonni linnu treschdakkà usaugtu, ta buhtu par pahretischanu wisseem lohpeem un zilwekeem.

Wehl japeeminn tas fakkams wahrds: „Labbaki ka zilweks zaur zitta skahdi teef gud's, ne kà patè zaur fawu.“ Waj ne-essam lassijuschì Awises par leelu maieses truhkumu un hadda laikeem Jggawu un Pinna semmè? Winneem irr auksta un ne-augliga lemme, tapehz tas bads

winneem ier usgahjis; — un warr gan dohmaht, ka ta nau wis to lauschu waina, bet tahs semmes waina. Bet ja muhsu silitas un augligas semmes usnastu tas maises truhkums, ta' ikkatre tektu, ka ta nau wis ween semmes un Deewa waina, bet arri paschu zilweku waina. Zalabb' dshimees, zil spehdami pehz labbitas audsina-fchanas. J. B.—fi.

Preeksch baddazeetejeem

pee man eemaffajuse Kuldigas Latweefchu draudse zaur sawu mahzitu 25 rubl., Paschu Latweefchu draudse zaur sawu mahzitu 15 rubl., no Asuppes L. . . 4 rubl., no Kalnamuischas un Pentules dr. 138 rubl. 60 kap. — bes to jau aifsubtitu un schinnis Awises pastladdinatu naudu pawiffam eenahkufchi 183 rubl. 10 kap. Janischewski.

Rihgas Latwisku palihdsibas-beedriba preeksch truhkumu zeedameem Jggauoneem.

Rihga, 5. Merzi 1868.

Zaur N. Plawneef no: Tumschewih 1 r. A. D. 2 r. M. K. 3 r. G. Breefe 2 r. J. G. 1 r. W. B. 1 r. J. J. 1 r. A. M. 1 r. J. B. 1 r. J. B. 1 r. A. G. 1 r. E. A. 1 r. J. B. 1 r. Berens 1 r. M. J. 2 r. J. B. 1 r. Strautis 53 kapetas. Zaur J. Rose no: M. Dsholia 1 r. E. Kronberg 1 r. J. Kupzau 50 f. G. G. 50 f. A. J. P. 3 r. J. G. Stuij 2 r. Chr. Eshaute 1 r. J. Miroa 1 r. Elisabeth Plawneef 1 r. Zaur P. Tiedemann no: P. Wittafsky 1 r. A. S. 40 f. Gewa Zakofohn 40 f. P. J. Abbel 1 r. P. Schilling 3 r. J. Janfohn 1 r. G. Seewald 1 r. G. W. Wilde 2 r. M. Hebe 1 r. F. W. Sig 1 r. G. W. 30 kap. J. G. 25 f. Fr. Freymann 1 r. A. N. 1 r. St. lamiffit 1 r. M. Reifner 1 r. Zaur J. Dombrowsky no: G. G. 50 f. G. B. 50 f. P. S. 1 r. A. D. 1 r. A. S. 1 r. Th. P. 3 r. F. L. 1 r. F. N. 50 f. J. G. B. 1 r. J. R. 2 r. K. 50 f. W. 1 r. J. J. 1 r. A. P. 1 r. J. B. 2 r. A. M. 90 f. No 25 jahgereem 4 r. 8 f. A. 25 f. J. D. P. 1 r. J. D. 1 r. M. J. F. 50 f. Zaur J. D. Plawneef no: J. J. 2 r. J. D. 1 r. J. F. P. 1 r. G. W. 1 r. J. B. 1 r. M. B. 1 r. A. L. 1 r. J. A. B. 1 r. G. B. 1 r. M. S. 1 r. P. L. 1 r. A. L. 1 r. Esh. 1 r. J. P. 1 r. A. P. 2 r. M. P. 1 r. S. 50 f. K. B. 50 f. M. B. 25 f. Zaur G. Reftin no: F. N. 5 r. G. L. 1 r. G. F. 2 r. G. D. 3 r. A. G. 1 r. G. G. 1 r. P. B. 1 r. W. J. 3 r. G. D. 3 r. A. St. 3 r. G. N. 2 r. F. G. 1 r. J. G. 1 r. G. K. 1 r. F. S. 1 r. A. W. 3 r. J. M. 1 r. J. B. 1 r. A. M. 1 r. J. J. 1 r. D. G. J. 1 r. P. A. 1 r. A. S. 1 r. J. F. A. 1 r. W. A. G. 1 r. M. B. 1 r. J. J. 3 r. K. L. 1 r. D. L. 50 f. B. G. 50 f. M. A. 1 r. J. L. 1 r. G. K. 1 r. M. N. 3 r. M. J. 1 r. L. D. 1 r. A. B. 1 r. G. P. 1 r. A. M. 1 r. J. B. 1 r. P. D. 1 r. G. D. 1 r. S. G. P. 1 r. 50 f. G. K. 50 f. A. A. 1 r. G. G. 1 r. K. D. 50 f. J. W. 50 f. A. B. 1 r. G. L. 1 r. G. M. 1 r. M. N. 1 r. J. S. 1 r. J. B. 1 r. M. G. 1 r. Kohna 162 r. 86 f., pawiffam tohpā ar to kas agrall eenahtis: 427 r. 39 f. Beedribas saffiters P. Tiedemann.

Rihga tanni 12. Merzi 1868.

Joh. Rose. — Gümmler.

Schi honttante man tit af swestkeem atsubhita un talabb' wirau ahtnahl newarreju eelikt Latweefchu awises. Latv. Aw. apgahdatajs.

No Lurogges.

Preeksch mannas draudjes baddazeetejeem es ar pateizibu atswetridams esmu fanehmis: no Tukkumes dr. zaur Keldh mahz. . . . 100 rubl. no Bez- un Jaun-Saules dr. zaur Lughau mahz. 50 rubl. no Birschu un Sallas dr. zaur Lundberg mahz. 38 rubl. un luhdsu to eelikt Latweefchu awises. Szczesny.

Kurssemes gubernijas walditajs zaur scho dohd sinnaht, ka tanni 19. Merzi sch. g. Udjes muischas pagasta-wezzakajs Müller winnam nodewis 26 rublus f., kas Udjes krohna pagasta preeksch baddazeetejeem Jggauoneem salaffiti, — un ka tanni 21. Merzi sch. g. Sprigg auna muischas pagasta-wezzakajs Kaspar Bramberg winnam nodewis 18 rublus f., kas Sprigg auna pagasta preeksch Kurssemes baddazeetejeem salaffiti.

Jelgawā, tanni 21. Merzi 1868. (Nr. 1937.)

Parakstijis: Kurssemes gubernators: J. v. Brevern. Lihdsparakstijis: kanzelejas walditajs: G. v. Kummel. Par norakstu galwo: wezzak. kanzelejas-direktora palihgs: J. Buddé.

Preeksch baddazeetejeem

Jggauoneem pee mannis wehl peeneffufchi: 53) atraitne Anna W. 1 r. 54) Trihne Dsholia 1 r. 55) kandidahts Ed. B. 1 r. 56) ebrgelneefs K. 50 f. 57) no Raj-Bonemanes deeneff-neekeem A. N. . . sch 2 r. 50 f., Jahnis Jummikis 1 r., Mikels Ostrowskis 1 r., Krist Spurre 1 r., Andrejs Sahgers 1 r., Behteris Kenniks 1 r., Behteris Murewitsch 1 r., Mahr-tinsch Meimers 1 r., Gewa Bratschke 25 f., Anne Zakarowski 25 f.) tohpā 10 r. Lihdi schim pawiffam 76 r. 67 f. f. Latv. Awischu apgahdatajs.

R w i t t a n t e.

Kurssemes gubernijas walditajs zaur scho dohd sinnaht, ka Usina-muischas pagasta wezzakajs Kristoph Kleinberg winnam nodewis 51 rublus 60 kap. f., kas Usina-muischas krohna-pagasta preeksch Jggauoneemmes baddazeetejeem salaffiti.

Jelgawā, tanni 27. Merzi 1868. (Nr. 2118.)

Parakstijis: Kurssemes gubernators: J. v. Brevern. Lihdsparakstijis: kanzelejas walditajs: G. v. Kummel. Par norakstu galwo: wezzakajs kanzelejas-direktora palihgs: J. Buddé.

Wisjannakahs sinnas.

No Rihgas, 5. Aprili. Baltisku guberniju general-gubernators, generaladjutants Albedinski schodeen preeksch pusdeenas aibranzis us Peterburgu.

No Aleksandrijas, 25. Merzi (6. Aprili). No Abissinijas teel sinnehts, ka Galanteefchu generals Napjers to weetu Lat tanni 21. Merzi apsehdis un 2. Aprili zerrejohit atsneegt Magdalas krepostu, kur tehniisch Teddorus lihdi ar saweem fakerteem zeetumneekeem, 26 leelgab-baleem un 5000 musketeereem taifotees us aplehgereschanu.

No Berliness, 2. (14.) Aprili. No daudi pusschm schurp atnahkufchas sinnas fakla, ka gandrihs pa wissu Seemet-Wahzlemmi pa leeldeenas-fwehiteem it brangi eshoht snidhs.

No Muenchenes, 2. (14.) Aprili. Baieres teh-niisch sawas weffelibas labbad us kahdu laiku dohfees prohjam us Kairo.

No Londres, 2. (14.) Aprili. Brinzis un prin-zesse no Wales schodeen sawu reisofchanu usnehmufchi us Iranti.

Atbildas.

Ruzzawas postes-kungam. Subfu rakstu esmu aifsubtijis us muhsu Latv. Awischu nammu Jelgawā.

J. B.—fi. Pateizohs par Subfu mibligeem wahredeem. Subfu raksti gandrihs wiffi sawā laikā luhš lassani Latv. Awises.

Eduārd B. Rihgā. To smukta stahita, to Zubš pahrtulotu man atsubtijufchi, deenicheht L. Awises wais newarru eelikt, jo zits kahds draugs to paschu jau kahdu laiku atrakt arri irr pahrtulofjis, un Zubš to stahita drihs atraddiseet L. Awises ar to wirtsakita: „Prezzibas lohsje.“ — Kalkam stahits arri lassitajeem wafks. Bet Zubš warubht man to preeku darriseet, ka us preekschu man atsubtijefet zittus kahdus rakstus.

Kr. Ballod un Kr. Jakobfohn. Subfu dseefmas par baddazeetejeem talabb' nelikschu drukkahht, ka L. Awischu Nr. 12 jau zitta weena dseefma nodrukata, kas us to paschu leetu simejabs, lo Zubš adseedeet. —

Latw. awischu apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

Sluddinaschanas.

Krohn Brambergu pagasta teefa uszina wiffus tohs, kam lahdas taifnas par-radu praffifchanas pee ta nomirufcha Balz-grahwes Pohgu fainneefa **Kristapa Bch-manna** buhtu, lai fchi gadda **11. Mai** pee fchihs pag. teefas veedohdabs; je wehlahf neweens wairs netifs klauffhts. 1

Balzgrahwē, tanni 18. Merzā 1868. gaddā. (Nr. 100.) Preekschfehdt.: Kronberg. (S. W.) Teef. fchriw.: G. Alkman.

No Kalnezeema Krohna pagasta teefas tohy wiffi tee, kam lahdas parradu jeh zittas praffifchanas pee tabs mantas ta nomirufcha Kalnezeema Swannu mahju fainneefa **Jahn Swanne** buhtu, usziznati, fawas praffifchanas diwju mehneschu laifā, tas irr: **libds 17. Mai** f. g., lura deena par weenigu un islehgifchanas termianu nolifka, pee fchihs pagasta teefas usdoht un peenahkamā wihse peerahdiht, je wehlahf neweens wairs netifs klauffhts; tāpat tohy arri wiffi tee, kas tam nomirufchanam lo parradā buhtu, usziznati, fawus parradus tanni augfcham teiftā deenā scheidt islehdft-nacht, je zittadi tee, kas fawus parradus noslehts, pehz ilkkumeem tiks strahpirt.

Kalnezeema pagasta teefā, tanni 14. Merzā 1868. 1

(Nr. 186.) Preekschfehdt.: N. Lulle. (S. W.) Teef. fchriw.: Kiemer.

S i n n a.

No Mangalmuischas pagastawaldifchanas, Ribgas kreise un Dinamintes basnizad draudse, zaur fcho rakstu teef sinuans darehts un peelohdinachts, wiffieem fchi pagasta lohzekeem, kas us paffechu dshwo, fawas paffes dehl atjannofchanas; kà arri tee, kas schinni gaddā pee fchi pagasta peerakftijufchees, kas us paffechu gribbetu dshwoht, libds ar fawahm frustamahn fihmehtu **tanni 15. Aprili 1868**, Rin-nufchu zeemā pee augfchā minnetas pagastawaldifchanas pulffen Jos no rihta lai zannahl, fur tee fawas wajadstigas paffes warrehs dabbuht.

Mangalmuischā, 21. Merzā 1868.

Mangalmuischas pagastawald. wahrda:

(Nr. 53.) Pag. wezz.: G. Rink. (S. W.) Pag. ftr.: G. Waldowsky.

Seelufkrahjumu tapetes

wisfkaisfakōs musteros,

kà arri

wiffas sortes wihna, ruma, arafa, fonjafa, portera un ziggarus

par lehtakeem tirgeem pahrdohd 3

J. Friedrichs.

Zelgawā, palestjas eelā Nr. 3.

Lohgu- un bilschu-glahse

no Puffeneeku glahschu fabrika, no wiffadahn sortechu, kà arri

glahschu dakstini

irr taggad pee mamim dabbujami. Apstelleschanas no laufeem labprabt pretti uemmu, — glahsi preeksch teem, kas to grifb, pehz usdohta seeluma fagreeschu, un apfohtu to labbi eepallabt. 1

Zelgawā, Esar-eelā Nr. 8.

G. Rump.

Glahsneef-meisters.

Skaiti audsinatus **ahbotu** un zittus **dahrfa kofkus** no wislabbalahm sortechu, **ohgu krumus**, kà labbi dihgofchas **faknu fehklas** par lehteem tirgeem peedahwa **Alspittes** flunstes un andeles dahrneeks 2

Fr. Hennings.

Wislabbalato ahrwalstju dihgofschu ahbolina fehku par mafak atlaifcham tirgu un **timote fehku** par 3 rubl. pohdu, warr dabbuht **Zelgawā**, pee Annas wahrteem **Friedlieb-Bajara** nammā pee **Adolph Jacobsohn.** 3

Akordionus

ar zitteres lohāt un pulffiemu spehst, libds ar **panahzifchamū kà jafpehle**, atfal par 1 rub. 25 fap. libds 17 rubl. gabbalā warr dabbuht **Zelgawā**, leelajā eelā, Kemnera nammā pee 1

Paul Hausmann.

Par sinnu.

Wiffas no mamis fatatftas **Anilin-** un zittas **pehrwes** un ihstenejs **Hollantefchu** peenu un **lohyu pulweris** arri pee kausmaana **Davidowfki Dohbelē** par to paschu tirgu kà pee mamim dabbujamas. Paffifchanas fihme irr fchi, ka fatra buttelit. ar mauna wahrda sehgeht irr aiffpeesta. 2

Rob. Schmidt.

Zelgawā, leelajā eelā, Nr. 4.

Lohpu pahrdofschana.

Dohles mahzittaja muifchā, 2 werstes no Stohptira dsheluzella franzijas, us Daugawas kraita, **pirndeena, 15. Aprili**, pulften Jos pehz pusdeenas **18 labbi ismittinati gohwsloppi** un **1 bullis** warakfsholtitajeem tiks pahrdohit. 1

Weens labs **zimmermannis** un weens **muhrneeks**, abbi ne-prezzett, warr deenestu dabbuht **Zumpramuischā** pee **Bauskas**.

Weens jaunteklis, kas kreisflohā mahzijeas, warr par **wirtschaptes mahzekli** us lohni un brihwlofti weetu dabbuht **Zumpramuischā** pee **Bauskas**.

Kalpi us semmi un arri us deputati, kà arri **puifchi** un **meitas** warr **Zumpramuischā** pee **Bauskas** weetas dabbuht; turpat arri preeksch **Leel-Rundahli** ta wajadstiga semme tohy derreta. 1

Zaur fcho sluddinaschanu dohdu sinnaht, ka es to dauds gaddus **Bauskas** pilsehtā westu **materialu-pretschu**, **wihna** un **brandwihna**-andeli teem

Brahleem Ketela

tungeem esmu nodewis, to wiani us fawu paschu rehkinumu tahtlahf waddihē. Par to man libds fchim dahwinatu usfizzibu ihsteni pateifdamees, es luhdsu, fchahdu usfizzibu arridsan us wimzeem turreht.

Zelgawā, Januari 1868. gaddā.

J. A. Schwemann.

Us preekschfahwedamu sluddinaschanu atfautdamees mehē darram sinnamu, ka to libds fchim appakfch tabs firmas:

Indrika Arnolda Schmemanna

bijufchu **materialu-pretschu**, **wihna** un **brandwihna**-andeli us muhsu paschu weenigu rehkinumu effam usrehmuifchi un fcho appakfch tabs firmas:

Brahli Ketel

us preekschu weddisim, — un luhdsam, to usfizzibu un labprabtu, kas fchim andeles-nammam bijuse, arridsan tahtlahf us mums turreht. 1

Bauskā, Merzā 1868. gaddā.

Brahli Ketel.

Basnizas un fkohtlas sinnas.

Weens Ruugs, weena tizziba, weena krittiba.

Rahditajs: Sinnas. Missiones sinnas no Indijas. No Obfelmuischas pagasta. Missijones draugs. Swehtas druftas.

Sinnas.

No **Peterburgas**. Walfis likumu krahjumā atrohnahts senata ukase no 14. Merza, kur schis walstsrachts padohms, tanni 12. Februāri wisangstaki apstiprinahts, irr isfluddinahts: Ka lai tannis gubernijas, kur tahs jaunahs guberniju eeriktes nau spehka, to fkohtlu apfokhschana, kas taggad atrohnahts zitreisigu walstsemneeku zemds, us to gaddu 1868 buhtu apgahwota: tad us to minneto gaddu no teem zitreisigeem walstsemneekem teek nemta weena nodohschana, kam preefch katru guberniju (waj arri nowaddu) schis mehrs irr nolikts: Arkangele 6¹/₂ kap. no katras dwehseles, kas irr rewisiones rullds. — Astrakane 7¹/₂, Bessarabija 7³/₄, Grodno 6³/₄, Kieme 7³/₄, Kauna, Minske, Mobilewe, Orenburge pa 6³/₄, Perme 4, Podolija 6³/₄, Peterburga 9, Ufa 8, Wilna 7, Witebske 6¹/₂, Wolhinija 6³/₄ un Wologda 6 kap. no katras dwehseles, kas irr rewisiones rullds. Schi nodohschana teek peeskaitita pee katras weetas semmes-nodohschanahm.

No **Pohlu** rohbeschahm. Preefch kahdahm gaddu smtenehm zitti ta nosaukti staroweri (weztizigee), kas no Greeku-kattolu jeb Kreewu walsts-basnizas bij atschkiruschees un par Filipponeem bij nosaufuschees, aischgahja us Prubfcheem un Gumbinnenēs aprinki, kur taggad tas grubhtajs bads, pawissam irr apmettuschees us dsihwi. Schee Filipponi peeder pee teem starowereem, kas no biskapeem un preestereem neko negribb sinnaht; bet weens wihrs, to winni mehds saukt par „Paulu to Pruhfi“ — talabb' ka winsch Prubfchs dsihwo, — pee winneem stahw leela gohda un zena. Schis Pauls ar 25 mahzekteem tanni 25. Februāri Maslawā atkal atpakkal gabjis Greeku-kattolu walsts-basnizā, un nu tee Filipponi par rohbeschu pahr gibboht nahkt atpakkal us Kreewusemmi un Pohlōs gibboht apmestees. Tanni augschā minnetā deenā arri no zittas kahdas staroweru schkiras trihs waddoni, pr. weens biskaps un 2 muhki pahrgahjuschi atpakkal Greeku-kattolu walsts-basnizā. Tā redsam, ka tee, kas no Greeku-kattolu basnizas bij atschkiruschees un aiskrituschchi, atkal atpakkal greefuschees. Lai tas scheligajs, swehtajs Deems un Ruugs arri teem laudihm, kas no muhfu Ewangeliskas Luttera basnizas aiskrituschchi un atlahpufchees, palihdsetu atpakkal greestes pee sawas wezzahs mahtes, pr. pee Ewangeliskas Luttera basnizas, tāpat kā tee staroweri pee sawas wezzahs basnizas atnahlfuschi atpakkal! —

Bez-Attes Greeku-kattolu (Kreewu) tizzibas fkohtmeisteris Olimpji Brasling, (Walmeeres aprinki) Latw. Awifchu apgahdatajam irr atlaidis grahmatu ar to sinu, ka zitreisigajs Rihgas un Jelgawas Kreewu wirsbiskaps Platon sawas draudses lobzektlem grahmatinas effoht islaidis, kur effoht isteikts „Greeku tizzibas eefahkums, un kā winna lihds schim irr turrejusees un kahda ta taggad irr.“ Tahs grahmatinas ilassijuschchi, no Bez-Attes Greeku-kattolu fkohtlas puffes wirsbiskapam Platonam ailsaiduschchi pateizibas grahmatu. Par to atkal wirsbiskaps fkohtmeisterim un fkohtlas mahzektlem irr fubtijis pamahzischanas wahrdus un zittas dahwanas, to zeen. preesteris Andrei Polakow pirmā gawenu neddelā irr isdalljis, turklahht Deewu luhgdams un spreddiki sazzidams. Tahs biskapa dahwanas irr bijuschas: „swehti krusini un jaukas Kristus debbestis usnemshanas bildeš.“ — Par to sawam zitreisigam erzbiskapam atkal ailsaiduschchi pateizibas grahmatu, sohliidamees, ka tahs dahwanas gibboht par peemineshanu glabbahht lihds sawahm pehdejahm deenahm. U gohdinajama fkohtmeistera Olimpja Braslinga luhgshanu, Latw. Awifchu apgahdatajs to schē isfluddina.

Latw. Awifchu apgahdatajs teem, kam buhtu wajadfigs, warr peerahdiht weenu apprezetu fkohtmeisteri, kas 15 gaddus no weetas Kursemmē fkohtlotaja ammatu walddijs un 11 gaddus par ehrgelneeku un dseedataju kalpojis. Winsch behrmus mahza pa latwiski, wahziski un kreewiski, leezibas winnam labbas, sawu lihdschinnigu fkohtlas weetu winsch saudejis zaur sawa pagasta nesaprafchanu eefsch fkohtlas leetahm; ar to jo masu ehrgelneeka lohni ween' wihrs ar feewu un behrnineeem warr baddu mirt; Latw. awifchem schis wihrs daschlahht derrigus rakstus irr pasneedsis, no kam warreju noprast, ka winsch gruntigaki mahzihts par dauds zitteem. G. B.

Missiones sinnas no Indijas.

3.

Desmitajā gaddā tas dehls paleek par lungu; no ta laika winsch ar sawu tehwu kohpā drihkt ehst un ta mahte winnam kalpo; taggad arri sawu mahti kreetni drihkt islammaht, un kad dehls paleek dusmigs, tad mahtei jamettahs preefch winna us zektlem un ar leelu luhgshanu jaluhds, lai dehls winnai pamestu. — To tahm feewahm wissai slikti klahjahs pee teem paganeem: feewa tik irr wihra kalpone. Seewas no Indeescheem tik lohni nizzinatas, ka winnu swehtas grahmatas Wedas mahza: feewa newarroht nahkt debbestis. Tapehž meitas nemas netohp mahzitas, winnas usaug wisleelajā tumšā, tik

tahs meefas kahribas nejauki pee winnahm walda. Tadehl tahs paganu feewas irr daudsreis wehl flittakas par teem wihreem.

Kad tas dehls par lungu palizzis un daudsmaf irr mahjizees fawu maifi pelniht, tad tee wezzaki winnam mekle bruhiti. Tee wezzaki un prezzineeki eet bruhetes nammâ un winnu apluhko no galwas lihds kabhahm, kâ kahdu sirgu, waj winnai ne-effoht nekahda waina; tâvat arri bruhetes wezzaki apluhko to bruhiganu. Kad nu tee wezzaki irr ar meeru, tad tee jaunee laudis irr faderreti, nu Bramins swaigsnês mekle weenu laimigu kabsu-deenu. Kad ta labba kabsu-deena irr atrasta, tad wiini fawu nammu pufchko ar pufkehni, uszell altaru un eededsina tur ugguni. Beskaunigas luhgshanas skaitidams Bramins isleij trihsreis uhdeni bruhetei par galwu, fâseen bruhigana un bruhetes rohkas ar swehtu sabli un 3 reis winnus wedd ap altari; tad bruhigans sawai bruhetei apleek ap faklu to Tali (weenu banti ar deewekla bildi) un tad wiini salaulati. — Behzahk tas jaunajs pahris un tee kabsneeki ar leclu lep-nibu eet zaur pilsehtu un tad dferer kabsas wehl labbu laifu. — Pee tahdeem laudihm, kas nau baggati, tahs kabsas winneem daschureis til dauds maksa, kâ wissu fawu mubshu fawus parradus newarr islihdfinast un paleek arween' kalpi, kas fawus kabsu-parradus nostrahda.

No swehtas kohpâ-dshiwoshanas eeksch mihlestibas tee pagani neko nesinn; tas wihrs irr sawas feewas deewis un ta feewa irr fawa wihra pafemmiga kalpone. Mubsham winna nedrihst fawu wihru pee wahrda faukt, neds winnam blakkam par zellu eet, neds ar winnu pee weena galda ehst. — Kad feewa sawam wihram nau paklaufiga, tad winsch gan sinn, kur schaggari aug. — Bil tahda dshiwoshana irr bes preeka un meera, to illatrs reds. —

Bet ta elkadeewu kasposhana arri newarr nekahdu meeru un preeku doht; gan wiini melle meeru, bet teem besdeewigeem tas faldajs meers nau atrohnams. Deeweklu bihjigi gan irr tee pagani, bet deewekli tomehr zilweka dwehselei meeru newarr doht. Kad tas Hindu no rihta zekahs, tad tuhliht fauz: „Nam, Nam“ un eet pee uppes un masgajahs fawu deewu peefaukdams: „Nam, Nam.“ Kad tâ ar uhdeni fawu meesu un dwehseli irr schlihtstijis, tad eet mahjâs un taifa no mahleem weenu masu deeweklu bildi, to apleij ar uhdeni un to peeluhds, winnam pukkes un rihsu uppuredams. Tad wahra fawu launagu, rihsu ar kahdu aisdaru (Kari) no gallas, pippara un daschahdahm fmarshas sahlehni. Bet kad kahds zilweks pee winna pee-eet, kamehr fawu ehdeenu wahra, tad tas ehdeens irr palizzis par neschlihtu, un winsch to isleij, un labbaki gawe wissu deenu, ne kâ tahdu apgahnitu bariibu nemtu. Behz ehshanas atkal masgajahs un tad irr pawissam skaidrs, nu warr atkal eefahst no jauna grehkoht, jo rihta winsch atkal fawus grehkus nomasgahs.

Un tomehr winna firds nepaleek meeriga, bet winsch mohjahs deenu un nakti, kâ kahda nelaimie winnam ne-noteek un kâ winsch nedabbu redseht kahdu launu sihmi.

Jo tee Hindus gauschi zeeni sihmes un deenas: Kad winsch pee fawa darba eet un winnam nahk pretti kahds kuptschis, waj neredsigis zilweks, waj kraukli winnam sfreij pa kreisu rohku, tad jau sinn, kâ winna darbs ne-isdohfees. Tee Bramini no swaigsnehm mahza, kahdas deenas irr labbas un kahdas launas; zittâs deenas nedrihst no mahjahm iseet, zittâs deenas nedrihst kahdu schahdu darbu darriht u. t. j. pr. (Pee mums arri zitti laudis wehl zeenijocht tahs deenas, kâ krusu-deenas, peefto wakkaru, Labrentschus un zittâs.) Tâ teem pagoneem arween' irr bailes, waj par winnu darbu newalda kahda nelabba swaigsne. D. P.

No Dsholmuishas pagasta,

Walmeeru aprinki, Dikku draudis.

2.

Cesim nu, mihli lassitaji, pa skohlas namma durwihm ahra, un eesim eeksch teefas namma, jo no skohlas namma eeksch teefas namma zittur neteek eekschâ; abbi irr gluschi schlikti. Teefas nams irr 5 affis garsch un 5 affis plats un stahw skohlas nammam gallâ us rihta pufsi; pagahjuschâ waffarâ, 1867 pee skohlas namma til kâ tikka peebuhwehts klah. Grasa leekstungs atkal dewa balkus no Abzreem muishas mescha, par fo walsts winnam atkal palihdseja ar balku weschanu. Teefas namma uszeshana, bes materiala peeweshanas, kahds nu gattaws stahw, maksa kahds 350 rubl. sudr., kas no pagasta lahdes nemti. Teefas nammâ eekschâ ee-eijocht irr preekschistaba, kur teefas laudis sanahl, tai taisni pretti seemeta pufsi irr istaba preeksch skrihwera. Par kreisu rohku no preekschistabas irr teefas istaba; no teefas istabas zaur dubbullahm durwihm ja-eet wehl weenâ preeksch-nammâ, kas seemeta pufsi un kur par labbu rohku atroh-dahs diwi zeetuma kambarschi, kas zaur maseem lohdsineem dabbu gaismu no preekschnamma lohga gaismas. Cesim nu eekschâ teefas istabâ! Bet pirms eekschâ eetam, es luhdsu, pazeshim fawus arzis us augschu un apflattisim, kas tur wirs teefas istabas durwihm stahw. Dasch fazzihis: kapehz tâ? — Prassitajam tuhliht tosele atbildehs, kas ar drukkateem bohkshabeem sarakstita un wirs teefas istabas durwihm peesista; ta katram, kas teefas istabâ ee-eet eekschâ, kâ ussanz:

Ar taisnu firdi eij teefas nammâ eekschâ.

Ness' taisnas fuhdsibas un leezibas preekschâ.

Par katru weltu wahrdu atbildehshana buhs jabohd sohda deena.

Ta buhs ta pastarâ, kad mihlajs Jesus us teesu nahzihis; af turr to zeenâ!

Appatsch scheem wahrdeem wehl stahw:

Deews wissu reds, Deews wissu dsred,

Tapehz lai tew neweens netired!

Deews wissu mekles, af tizzi, klausi:

Ko sehjis tu, to ween tu plausi.

Wehrsim nu teefas istabas durwis walkâ un eesim teefas istabâ eekschâ. Bet kas tur atkal pee seenas taisni

azzis pretti spihd? kas tee irr par raksteem, ar druklas bohstabeem farakstiti, kapeh; tee tur stahw? Gan to is-teikschu, bet skattajtees wehl atpakkal us ohtru seenu un fahnds us treschu seenu, tur arri tahdi pat raksti. Schee raksti irr muhsu teefas istabas gresnum, rohta un krohnis. Tee irr tee swehti 10 Deewa bauschli un winneem klahl wehl swehti, spehziigi un dsihwi Deewa wahrdi, kas ka pulkites no Bihbeles dahrsa falassiti, ar drukku bohstabeem us leeceem papihra bohgeneem farakstiti, us pappu uslibstereti un ar farkanahm papihru kantehm gresnoti. Scho muhsu teefas istabas rohtu un krohni us teefas namma eeswehtischanas deenu winnam „nab-burgs“ dahwinajis un teefas istaba usfabris. Bet nu juhs, mihti lassitaji, arri laikam griibeseet sinnaht, kahdas tahs Deewa wahrdu pulkes irr, kas muhsu teefas nammam par krohni irr fapihtas. Pee pirmahs seenas, fur teefas istaba eet eekschä teefas durwihm taisni pretti, us diwahm tafelehm stahw tee swehti 10 Deewa bauschli un appaksch teem: Es tas Kungs taws Deews esmu weens stiprs un dusmigs Deews u. t. pr. Teem bauschleem weena puffe lassams; Itlats lai irr pallausigs tai pasauligoi waldischana. Neem. 13, 1. Kas tai waldischana pretti turrahs, tas Deewa liskumam pretti turrahs. Bet tee prettiturretaji few pascheem to sohdbihu fakrahs. Neem. 13, 2. Nolezeet tohs mellus un runna-jeet to pateesibu. Gwes. 4, 25. Nedohdeet weetu tam wellam. Gwes. 4, 27. Ohtra puffe lassams; Ne-ap-beedrojees ar to besdeewigu, weens nepatees leezineeks buhdams. 2. Mohf. 23, 1. Neweens, kas netaisnibu runna, nepaliks apflehts, un ta sohdbibas atreeschana winnam ne-ees sezzen. Sal. gudr. gr. 1, 8. Tas Kungs pasihst to taisnu zellu, bet to besdeewigu zelsch ees bohja. Kas sawas pahrlapichanas aplahj, tam tas ne-ihdoh-sees, bet kusch tahs isuhds un atstahjajs, tas dabhuhs shehlastibu. Sal. fakk. w. 28, 13. Schoem raksteem pretti pee ohtras seenas irr schee Deewa wahrdi: Nefseet agri to teefu. Jerem. 21, 12. Islahbeet to aplaupitu no ta apbehdinataja rohtas. Jerem. 21, 12. Kur weens fapratigajs walda, tur wiss pareisi tohp libdsinachts. Sih. 10, 1. Peerangat, fo juhs darrat, jo juhs to teefu neturrat zilweeem, bet tam Kungam, un winsch irr ar jums pee teefas neschanas. 2. Laik. gr. 19, 7. Lai ta Kunga bihjaschana pee Jums irr, fargajtees un darrat to. Fo pee ta Kunga muhsu Deewa ne-irr netaisniba, neds ta zilweka waiga peenemschana, neds dahwanu nem-schana. 2. Laik. gr. 19, 7. Jums teefa nebuhs netaisnibu darriht, tew nebuhs ta semmaka waigu zeeniht, neds ta augstaka waigu gohdah, ar taisnibu tew buhs teesah tamu tuwaku. 3. Mohf. 19, 15. Isdohdeet tam naba-gam un bahrinam teefu, taisnojeet to behdigu un waija-dsigu. Dahw. ds. 82, 3. Pee treschas seenas stahw rakstih; Lai zits tew flawe un ne tawa patti mutte. Sal. fakk. w. 27, 2. Appaksch scheem wahrdeem: Kas pats wissur usbahschahs, laudis peerunna un dsiedina, lai to zell, tas ar to rahda, ka nederrigs. Kas derrigs, gan tahdu mekles, atraddih un zels. Kas gohda kahrtu

melle bes gohda, un gohda ammatu bes tiffuma, tas few un zittus sajan.

Nu es juhs, mihti lassitaji, esmu iswadidjis pa Ohso-leeschu skoblas un teefas nammu un jums esmu wissu is-stahstijis un juhs man essat garrä libds nahkusch, bet nu no jums dafch prassih un griibehs sinnaht, kad un ka muhsu teefas nam is tizis eeswehtih; Muhsu teefas nam eeswehtih treschä seemaswehtku deena, 27. De-zeemberi 1867. Schinni deena muhsu skoblas un teefas nam bija ar laudihm ka prebahst; jo minnetä deena, no wissahm puffehm laudis ar bareem, gan wezzi gan jauni, leeli un mass kohpā lassijajs un libds pulkten 3. peh; pusedeenas, kamehr mahzitajs abrauja no Buikeles Willas mahjabm, fur tanni deena Deew wahrduhs fazzija, skoblas nammä preezajajs un libds ar skoblas behneem, kas tanni deena bij kohpā pulzinati, jankas dseefmas dseedadami, Deewu flaweja. Kad nu pulkten 3ds draudses mahzitajs Vogel abrauja, tad wissu spreedahs teefas nammä eekschä, bet daudseem bija japaleet ahrpuffe, jo nebija wisseem eekschä ruhmes.

Wispirmat dseedaja 445. dseefmu no Widsemmes dseefmu gramatas, kad mahzitajs turreja eeswehtischanas runnu, par teem Deewa wahrdeem, kas usrakstiti ta Deewa kalpa Mohsus 5. gramata 17. nodakkä no 18—20. perschu. Mahzitajs teefas wihreem un pagasta waldineekem lilla pee sids, ka teem buhs sawu ammatu ka sohgeem un Deewa weetneefem pareisi dsichtes isdarriht un fargatees no teefas lohziichanas un dahwanu nemschanas un ka buhs wiss leetas schinni teefas istaba isspreeht un isdarriht, ka Deews tas Kungs debbes warroht preezatees. Schis nam effoht jaturr ka weena swehta weeta, fur katur reisi peenahkotees fanahlt kohpā ar bihjaschana u. t. pr. Peh; schih runnas, kas klauftaju sirdis fatreeza, mahzitajs jauno teefas nammu ta trihweeniga Deewa wahrda eeswehtija un firnigu luhg-schana turreja. Beidsiht wehl dseedaja kahdas perschas no 446. dseefmas.

Kad un eeswehtischanas darbs no mahzitaja pilnigi bija beigts, tad skohlmeisteris Buwa mahzitaju un pagasta waldineekus ta usrumaja: Augsti zeenijams gans un mahzitajs, un juhs mihtee Ohspagasta waldineeki, pagasta wezzakajs, pagasta preekschneeki un teefas wihri! Es juhs luhdsu, un man irr stipra zeriba, ka man uslaufeet wehl beidsiht schinni jaunä teefas istaba weenu masu krohniti yihl un iskahrt, pabr to, kas sche jau irr. Kad nu winnam to labprahst uslahwa, tad winsch schahdu krohni pinne un islabra: Jums mihti pagasta waldineeki un mums pagasta lohzeekem irr schodeen preeka deenina. Mehs schinnit sawa preeka deenina preezajamees, ka Deews mums irr palihdsijis usstahst scho jaunu teefas nammu, fo muhsu zeenigs mahzitajs schodeen irr eeswehtih, un mehs libds ar winnu sawas pateizibas un luhg-schanas us augschu pee debbes un semmes tehnia effam fuhthusch, un luhgusch lai winsch. Deews tas Kungs scho nammu farga un no wissahm breejmahm glahbj. Kad nu us preeka un gohda deenahm labbi kaimini eet

kohpà, tad weens ohtram zif ma' ween fpehji, mehdi kahdu dahwanu pasneegt un kohpà preezatees. Kad nu mums skohlas nams ar teefas nammu ir tuwi kaimini, tad es kà skohlas namma turretojs un walditajs schim sawam nahburgam, jaunam teefas nammam dahwanu esmu pasneedtis; winnam krohni esmu pinnis un to scheit pee schijs teefas istabas feenahm islahris. Schijs krohna pukkes zeenijams Maddaleenes draudses mahzitajs Stoll salassijis un tahs zaur zella beedru 1867. gaddà 18. nummurà wisseem Kristus mihlotajeem pasneedtis un luhdis, lai mehs Kristus laudis sawus teefas nammus ar tahm puschkojam. Kad nu es zella beedru lassidams, to atraddu par derrigu un par jauku rohtu un krohni teefas nammeem, tad man firdi preeks zehlahs un ilgoshana, ka muhsu Dhsolpagasta teefas nammu ar tahdu jauku rohtu un krohni warretu ispuschkoht. Kad nu mans prahts us tam gauschi neffahs un pagasta wezzajajs arri ihpafchi manni us to paschubbinaja, tad es to faraktischanu us druffas wihfi Jesus wahrda eefahku un Deews man palihdseja to gallà west.

Tad skohlmeisteris wehl istahstija, ka schee Bibbeles perschini teefas wibreem, taisnibas mekletajeem, leezineeleem un leeku suhdsetajeem buhschoht spihdeht kà gaischas swaigsnites kumsibà, un beidscht wiffus wehl usrunnaja ar pascha rihmeteem dseefmas wahrdeem.

Nu wehl, kam bija patischanà, skohlas namma kahdas stundas kawejahs un skohlas behrnu jantàs dseefmas, fo tee dseedaja, klausijahs. Kad nu wakkara luhgshana bija noturreta, tad wiffi preezigi gahja us sawahm mahjahm un kà schi deenina beidsahs. J. B...a.

Wiffijones draugs.

„Wiffijones sinnas.“ kas 25 sehjumòs pastahw, mafsa 40/50 kap. j. Warr dabhuht Jelgawà pee Schablowsky kunga, kattolu-eelà Nr. 9; Mihgà pee Mahrtina basnizas kstera Straube kunga un pee Gæker kunga, Latweeschu grahmatu-bohti, Dohmas-gangi.

Muhsu apnemshonahs ir, ifgaddus wiffu semmes-lohdi sawòs rakstòs istaigahst zauri. Un to arri gribbam ispidiht. Tadeht taggad eefahkam no Amerikas, kameht tiksim lihds Asijai, no Asijas atkal us Afriku, no Afrikas lihds Australijai un no Australijas atkal us Siropu atpalkal. Lihds schim effam apraktisjuschi „Madagaskaras fallu“ un „Grehnlandi.“ Bes ta wehl effam jau demuschchi stahstus: „Repalaidees drohschibà“ un „Eij un darri tàpat arridsan.“ Wehl lassitaji driht lassihis, ka Wiffijones darbs ir lohthi wajjadstigs darbs. Nahkofchreis apraktisim „Seemel-Ameriku“ un schè klahst dohsim arri daschus pamahzidamus stahstus un notikkumus lassihst u. t. j. pr. Lai lassitaji arri dabhu sinnaht, us kahdu

wihfi mehs sawas apraktischanas isdarram, tad to tè ihfumà dodam lassihst.

Ifgaddus gribbam wiffu muhsu semmes-lohdi istahstihst zauri un to darram tà: papreeksch fakkam, kur tas semmes-gabbals useetams; tad apraktstam to semmi lihds ar winnas dabbas-seetahm un raddijumeem; tad stahstam par peedshwotajeem, zif to ir, kà tee isflattahs, gebrhjahs, usturrahs, dsihwo un tizz; tad teizam, kà ir eefahkts winneem palihdseht un zif tabku tee nahkufchi. Wehl dohdam daschus stahstus un notikkumus lassihst, kà ihsti kristigi jatizz un jadshwo, un kà zaur dauds mahkahm un behdahm nahkam debbesu-walstibà. — Bet lai mihlajs Deews fwehti wiffus rakstitajus un lassitajus!

G. S. Bertram.

Swehtas druffas.

26.

Sojuis 15, 63.

Zebusiteri, eka deewu kalpi, Jerusalemè toreis waldija kad Israèla behrni us Deewa pawehleschanu Kanaana semmi uswahreja. Ar zitteem Kananitereem winneem arri deewsgan labbi isdewahs, bet Zebusiterus winni nepahrspehja un Jerusalemès pilli teem ne-atnehma, kamehr beidscht Dahwids, tas zifahrtajs ganna puika, to isdarrija.

Zebusiteri ir weena bilde jeb lihdsiba no ta wezza Ahdama. It kà wezzajs Ahdams stipri eekerrahs muhsu firdis, tàpat Zebusiteri Jerusalemè. It kà Zebusiteri tà israhdiyahs un islittahs, kà buhtu Jerusalemè winnu peederums, tàpat arri wezzajs Ahdams israhdahs, it kà peederretu muhsu firdis winnam. It kà Zebusiteri ittin stihwi un pastahwigi wiffam Israèla karraspehkan pretti turrejahs, tàpat arri wezzajs Ahdams stihwi, drohschi un pastahwigi Deewa walstibas spehkan pretti turrhahs, tà ka Deewa wahada lohina zirteni to nefakappa un tà ka grehku noscheshloshanas affaras to nekause.

Un wiffas puhles paleel weltas, Jerusalemè paliks Zebusiteru rohtàs, muhsu firdis paliks wezzaja Ahdama warrà bes Dahwida. It kà Dahwids, par kehniu palizzis, Zebusiterus pahrwahreja un is Jerusalemès isdsinna, tàpat arri Jesum, tam ihstenam Dahwidam, japaleel mums par waldineeku un kehniu, Winnam mums japadohdahs eeksch firsniyahs tizzibas, mihlestibas, paklausishanas. Tad, ne agrat wezzajs Ahdams fahks trihzeht un drebbeht un no pilnas taisnibas, jo winna pehdeja stundina tuwojahs: muhsu Dahwids isdsenn wezzo Ahdamu is muhsu firdibm, it kà Israèla behrnu Dahwids Zebusiterus isdsinna is Jerusalemès. —

*
*
*
*

Latw. awischi apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

No zensures atwehlehts. Jelgawà, 4. Aprill 1868. Nr. 41.

Druffahs pee J. B. Steffenhagen un dehta.